

ВИСНОВОК
Міністерства юстиції України
за результатами правової експертизи
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про утворення державного підприємства
«Національний фонд інвестицій України»

Загальна підсумкова оцінка: відповідний із зауваженнями щодо недотримання вимог нормопроектувальної техніки.

Розробник

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

Правові підстави прийняття акта

Частина перша статті 24 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», відповідно до якої Кабінет Міністрів України в межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України, може утворювати, реорганізовувати та ліквідувати відповідно до закону державні господарські об'єднання, підприємства, установи та організації, зокрема для здійснення окремих функцій з управління об'єктами державної власності. Кабінет Міністрів України затверджує положення та статuti державних господарських об'єднань, підприємств, установ та організацій, розмір асигнувань на їх утримання і граничну чисельність працівників, призначає на посаду та звільняє з посади їх керівників і заступників керівників, застосовує до них заходи дисциплінарної відповідальності.

Антикорупційна експертиза

У проєкті постанови відсутні корупціогенні фактори.

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства Конституції та законам України, іншим актам законодавства

Відповідний (чек-лист 1).

Проєкт постанови за предметом правового регулювання не стосується Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)

У проєкті постанови відсутні положення, які можуть бути предметом оцінки його відповідності принципу недискримінації (чек-лист 2).

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства вимогам нормопроектувальної техніки

Невідповідний (чек-лист 3).

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

У проєкті постанови відсутні положення, які можуть бути предметом оцінки його відповідності принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків (чек-лист 4).

Правову експертизу проведено

Управління цивільного та комерційного права Департаменту приватного права.

Міністр юстиції

Денис МАЛЮСЬКА

Максим Заруба 271 15 42

Чек-лист 1

Оцінка відповідності проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення державного підприємства «Національний фонд інвестицій України» Конституції та законам України, іншим актам законодавства

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає Конституції України</i>	так
2	<i>Проект акта відповідає чинним міжнародним договорам України, стандартам Ради Європи у сфері демократії, верховенства права та прав людини, положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з урахуванням практики Європейського суду з прав людини</i>	-
3	<i>Проект акта відповідає законам України / узгоджується із законами України</i>	так
4	<i>Проект акта відповідає актам Президента України / узгоджується із актами Президента України</i>	-
5	<i>Проект акта узгоджується з актами такої ж юридичної сили</i>	так
6	<p>Під час проведення правової експертизи проєкту виявлені такі ризики.</p> <p>6.1 Предметом господарської діяльності підприємства є утворення інвестиційних фондів, участь у інвестиційних фондах (підпункт 6 пункту 6 проєкту статуту державного підприємства «Національний фонд інвестицій України (далі – проєкт Статуту).</p> <p>При цьому, слід звернути увагу, що визначення поняття «інвестиційний фонд» містить Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії, затверджене Указом Президента України від 19 лютого 1994 року № 55/94 «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії».</p> <p>Відповідно до пункту 1 Положення інвестиційний фонд - це юридична особа, заснована у формі закритого акціонерного товариства з урахуванням вимог, встановлених цим Положенням, що здійснює виключну діяльність у галузі спільного</p>	

інвестування.

У зв'язку з цим слід звернути увагу, що державні підприємства (за винятком будівельних організацій, підприємств будівельної індустрії та будівельних матеріалів, які є засновниками господарських товариств, що здійснюватимуть проектування та перспективне будівництво за кордоном, та суб'єктів літакобудування, які підпадають під дію норм статті 2 Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості») не можуть бути засновниками підприємств будь-яких організаційних форм та видів, господарських товариств, кооперативів (стаття 1 Декрету Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1992 року № 24-92 «Про впорядкування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, створених за участю державних підприємств»).

Таким чином, проект Статуту містить ризики щодо утворення та участі державного підприємства у інвестиційних фондах, що є юридичними особами, з огляду на приписи статті 1 Декрету Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1992 року № 24-92.

6.2 Для забезпечення діяльності підприємства за рахунок майна, переданого йому суб'єктом управління, та інших не заборонених законодавством джерел створюється статутний капітал підприємства, який становить 100 000 000 (сто мільйонів) гривень (пункт 28 проекту Статуту).

Водночас у пункті 5 пояснювальної записки до проекту постанови зазначено, що реалізація проекту постанови не потребує виділення коштів з державного бюджету.

При цьому, згідно з пунктом 17 проекту Статуту джерелами формування майна підприємства є, зокрема, капітальні вкладення і дотації з бюджетів.

В цій частині проект потребує висловлення позиції Міністерства фінансів.

6.3 Під час проведення правової експертизи виявлено ризики недотримання процедури підготовки проекту акта вимогам Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, в частині необхідності подання погоджень Міністерства фінансів України та Міністерства цифрової трансформації України

**Оцінка відповідності проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про утворення державного підприємства «Національний фонд інвестицій
України» принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)**

Підсумкова оцінка: відсутня.

Критерії оцінки:

1	<i>При підготовці проєкту акта:</i>	
1.1	забезпечено відсутність положень, які створюють ситуацію, за якої особа та/або група осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними ознаками, іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними	-
1.2	забезпечено відсутність положень щодо дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб у формі: прямої дискримінації; непрямої дискримінації; підбурювання до дискримінації; пособництва у дискримінації; утиску	-
1.3	дотримано принципу недискримінації у сфері громадсько-політичної діяльності; державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; правосуддя; трудових відносин, у тому числі застосування роботодавцем принципу розумного пристосування; охорони здоров'я; освіти; соціального захисту; житлових відносин; доступу до товарів і послуг; інших сферах суспільних відносин, а саме – забезпечено: рівність прав і свобод осіб та/або груп осіб; рівність перед законом осіб та/або груп осіб; повагу до гідності кожної людини; рівні можливості осіб та/або груп осіб	-
2	<i>Запропоновані проєктом акта позитивні дії мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях для особи та/або групи осіб реалізувати на рівних підставах права і свободи, надані їм Конституцією і</i>	-

	<i>законами України</i>	
3	<i>Внаслідок прийняття акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/ послаблення: забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб; забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб; поваги до гідності кожної людини; забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб</i>	-

Чек-лист 3

**Оцінка відповідності проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про утворення державного підприємства «Національний фонд інвестицій
України» вимогам нормопроектувальної техніки**

Підсумкова оцінка: невідповідний.

Критерії оцінки:

<i>1</i>	<i>Проект акта відповідає вимогам нормопроектувальної техніки</i>	<i>ні</i>
1.1	чи відповідає назва проєкту акта його змісту	
1.2	чи відповідає проєкт акта вимогам щодо виду нормативно-правового акта	
1.3	чи дотримано вимог щодо вичерпності охоплення кола питань, що належать до предмета правового регулювання проєкту акта	ні
1.4	чи не виходить зміст проєкту акта за межі предмета його правового регулювання	
1.5	чи дотримано вимог щодо зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання	
1.6	чи дотримано вимог щодо неприпустимості повтору нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами	
1.7	чи дотримано вимог щодо узгодженості положень проєкту акта з актами законодавства	ні
1.8	чи дотримано вимог внесення змін до актів законодавства, визнання їх такими, що втратили чинність, або скасування	
1.9	чи дотримано вимог правил нормопроектувальної техніки щодо посилань на інші акти законодавства	
1.10	чи дотримано вимог щодо написання найменувань органів державної влади, інших державних органів, підприємств, установ та організацій	
1.11	чи дотримано вимог щодо зазначення джерел опублікування актів законодавства	
1.12	чи є проєкт акта логічно послідовним з точки зору викладу тексту акта	
1.13	чи дотримано вимог щодо взаємозв'язку нормативних положень та структури проєкту акта	

1.14	чи дотримано вимог щодо належної ясності викладу, точності, лаконічності та доступності мови проекту акта	ні
1.15	чи дотримано вимог щодо неприпустимості в проекті акта суперечності смислового плану	
1.16	чи дотримано вимог щодо термінології нормативно-правового акта	ні
1.17	чи дотримано вимог стосовно стилю і викладу тексту проекту	
1.18	чи дотримано вимог щодо правил застосування слів іноземного походження	
1.19	чи дотримано вимог щодо відсутності в проекті акта значної кількості винятків із загальних правил	
1.20	чи дотримано інших вимог нормопроектувальної техніки	ні

Обґрунтування зазначених невідповідностей (неузгодженостей):

№ з/п	Положення проекту акта	Обґрунтування невідповідності (неузгодженості)	Пропозиція щодо усунення невідповідностей (неузгодженостей)
1 (1.7)	Предметом господарської діяльності підприємства є управління об'єктами власності відповідно до закону (підпункт 5 пункту 6 проекту Статуту)	Відповідно до статті 1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» управління об'єктами державної власності – здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб. Згідно зі статтею 4 цього Закону суб'єктами управління об'єктами державної власності є, зокрема, державні господарські об'єднання, державні холдингові компанії, інші державні господарські організації, державне підприємство, установа, організація або господарське	Підпункт 5 пункту 6 проекту Статуту слід виключити

		<p>товариство, 100 відсотків акцій (часток) якого належить державі або іншому господарському товариству, 100 відсотків акцій (часток) якого належать державі.</p> <p>При цьому згідно з абзацом одинадцятим частини першої вказаної статті Закону за рішенням Кабінету Міністрів України або центрального органу виконавчої влади, що здійснює функції з управління відповідними об'єктами державної власності / корпоративними правами, державне підприємство, установа, організація або господарське товариство, 100 відсотків акцій (часток) якого належить державі або іншому господарському товариству, 100 відсотків акцій (часток) якого належать державі, здійснюють управління об'єктами державної власності в частині виконання повноважень концесієдавця.</p> <p>Тобто управління об'єктами державної власності не може бути предметом господарської діяльності підприємства.</p> <p>Крім того, державні підприємства можуть здійснювати управління об'єктами державної власності лише в частині виконання повноважень концесієдавця</p>	
2 (1.7)	<p>Кошти, одержані в результаті відчуження, списання майна, що належить до основних засобів підприємства, є державною власністю і використовуються відповідно до законодавства, а також затвердженого фінансового плану (пункт 22 проєкту Статуту)</p>	<p>Кошти, одержані від продажу майнових об'єктів, що належать до основних фондів державного комерційного підприємства, використовуються відповідно до затвердженого фінансового плану, якщо інше не передбачено законом.</p> <p>Кошти, одержані від продажу нерухомого майна, за вирахуванням балансової (залишкової) вартості такого</p>	<p>Пункт 22 проєкту Статуту потребує перегляду з метою приведення у відповідність до частини шостої статті 75 Господарського кодексу України</p>

		майна, якщо інше не встановлено законом, зараховуються до загального фонду Державного бюджету України. (частина шоста статті 75 Господарського кодексу України)	
3 (1.20)	<p>Підприємство створює за рахунок прибутку спеціальні (цільові) фонди, призначені для покриття витрат, пов'язаних з його діяльністю, зокрема: амортизаційний фонд; фонд розвитку; фонд споживання (оплати праці); резервний фонд.</p> <p><i>Фонд розвитку виробництва</i></p> <p>створюється за рахунок коштів відрахувань від чистого прибутку в порядку, передбаченому законодавством. Кошти фонду використовуються для розвитку матеріально-технічної бази підприємства (пункти 31 та 33 проекту Статуту)</p>	<p>Державні комерційні підприємства утворюють за рахунок прибутку (доходу) спеціальні (цільові) фонди, призначені для покриття витрат, пов'язаних з їх діяльністю: амортизаційний фонд; <i>фонд розвитку виробництва</i>; фонд споживання (оплати праці); резервний фонд; інші фонди, передбачені статутом підприємства (частина восьма статті 75 Господарського кодексу України)</p>	<p>Пункти 31 та 33 проекту Статуту потребують перегляду з метою їх взаємоузгодження в частині використання термінів «фонд розвитку» та «фонд розвитку виробництва» з урахуванням термінології частини восьмої статті 75 Господарського кодексу України</p>
4 (1.16)	<p>Підприємство зобов'язане створювати належні умови для високопродуктивної праці, забезпечувати дотримання вимог законодавства про працю, правил та норм охорони праці, техніки безпеки, <i>соціального страхування</i> (підпункт 5 пункту 39 проекту Статуту)</p>	<p>В частині використання у законопроекті терміну «соціальне страхування» варто звернути увагу, що законом України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» використовується термін «<i>загальнообов'язкове державне соціальне страхування</i>». Відповідно до статті 1 цього Закону загальнообов'язкове державне соціальне страхування – це система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає надання соціального захисту, що включає</p>	<p>Підпункт 5 пункту 39 проекту Статуту потребує редакційного доопрацювання з метою приведення у відповідність до термінології Закону України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»</p>

		матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати страхових внесків власником або уповноваженим ним органом, громадянами, а також бюджетних та інших джерел, передбачених законом	
5 (1.14)	<p>Пунктом 49 проєкту Статуту пропонується визначити перелік повноважень, що належать до <i>виключної</i> компетенції наглядової ради.</p> <p>Пунктами 60 – 63 проєкту Статуту передбачається, що генеральний директор призначається на посаду суб'єктом управління за пропозицією наглядової ради (у разі її утворення). Генеральний директор звільняється з посади суб'єктом управління за пропозицією наглядової ради (у разі її утворення).</p> <p>Суб'єкт управління приймає рішення про відсторонення від здійснення повноважень генерального директора та призначення особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження генерального директора, за пропозицією наглядової ради (у разі її утворення).</p> <p>З генеральним директором укладається</p>	<p>Пунктами 6 та 7 частини першої статті 11⁴ Закону України «Про управління об'єктами державної власності» встановлено, що до <i>виключної компетенції наглядової ради</i> державного унітарного підприємства (у разі її утворення) належить:</p> <p>призначення на посаду та припинення повноважень керівника, затвердження умов контракту з ним, встановлення розміру винагороди керівника, укладення і розірвання з ним контракту, здійснення контролю за дотриманням умов контракту;</p> <p>прийняття рішення про тимчасове відсторонення керівника від здійснення повноважень та призначення особи, яка тимчасово виконуватиме повноваження керівника.</p> <p>При цьому виходячи з аналізу проєкту Статуту вказані повноваження, що віднесені Законом до <i>виключної компетенції наглядової ради</i> державного підприємства, не включені до пункту 49 проєкту Статуту, який визначає <i>виключну компетенцію</i> наглядової ради.</p>	<p>Пункти 49, 60 – 63 та 67 проєкту Статуту потребують перегляду з метою впорядкування повноважень, що належать до <i>виключної компетенції</i> наглядової ради з урахуванням пунктів 6 та 7 частини першої статті 11⁴ Закону України «Про управління об'єктами державної власності»</p>

	<p>контракт, який підписує уповноважена суб'єктом управління особа. У контракті визначаються за погодженням сторін строк найму генерального директора, його права, обов'язки і відповідальність, умови матеріального забезпечення, умови звільнення з посади, інші умови найму.</p> <p>Відповідно до підпунктів 2 – 5 пункту 67 проекту Статуту суб'єкт управління відповідно до покладених на нього завдань:</p> <p>призначає на посаду генерального директора за пропозицією наглядової ради (у разі її утворення);</p> <p>звільняє з посади генерального директора за пропозицією наглядової ради (у разі її утворення);</p> <p>приймає рішення про відсторонення генерального директора від здійснення повноважень та призначення особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження генерального директора, за пропозицією наглядової ради (у разі її утворення)</p>	<p>Натомість з огляду на пункти 60 – 63 та 67 проекту Статуту вказані повноваження пропонується віднести до компетенції суб'єкта управління (Кабінету Міністрів України), що не враховує приписи частини першої статті 11⁴</p>	
6 (1.20)	<p>Суб'єкт управління здійснює повноваження наглядової ради, передбачені цим Статутом та законом (у разі її неутворення) (пункт 58 проекту Статуту)</p>	<p>Органами управління підприємства є: наглядова рада; генеральний директор (пункт 42 проекту Статуту).</p> <p>Таким чином, статутом вже передбачено утворення такого органу управління державного</p>	<p>Пункт 58 проекту Статуту слід виключити</p>

		підприємства як наглядова рада, з огляду на що, не є логічним зазначення, що повноваження наглядової ради здійснюються суб'єктом управління у разі її неутворення	
7 (1.3)	<p>Припинення підприємства здійснюється шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації за рішенням суб'єкта управління, а у випадках, передбачених законом, – за рішенням суду (пункт 94 проекту Статуту).</p> <p>Ліквідація підприємства здійснюється комісією, призначеною суб'єктом управління, а в разі припинення його діяльності за рішенням суду – комісією, утвореною відповідно до рішення суду.</p> <p>З моменту призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження з управління підприємством.</p> <p>Ліквідаційна комісія складає ліквідаційний баланс підприємства, подає його на затвердження суб'єкту управління. Порядок і строки проведення ліквідації, а також строк для заяви претензій кредиторами визначаються законом (пункти 95, 96 проекту Статуту)</p>	<p>У пунктах 95, 96 проекту Статуту передбачені положення лише щодо діяльності ліквідаційної комісії.</p> <p>Варто зазначити, що частиною третьою статті 105 Цивільного кодексу України встановлено, що учасники юридичної особи, суд або орган, що прийняв рішення про припинення юридичної особи, відповідно до цього Кодексу призначають <i>комісію з припинення юридичної особи</i> (комісію з реорганізації, ліквідаційну комісію), голову комісії або ліквідатора та встановлюють порядок і строк заявлення кредиторами своїх вимог до юридичної особи, що припиняється</p>	<p>Проект Статуту потребує доопрацювання з метою доповнення положеннями щодо створення та діяльності комісії з реорганізації</p>

**Оцінка відповідності проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про утворення державного підприємства «Національний фонд інвестицій
України» принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і
чоловіків**

Підсумкова оцінка: відсутня.

Критерії оцінки:

<i>1</i>	<i>Проект акта законодавства:</i>	
1.1	відповідає міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюціям міжнародних конференцій, міжнародних організацій, її органів	-
1.2	відповідає національному законодавству України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	-
1.3	внаслідок прийняття нормативно-правового акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловіків	-
1.4	при підготовці проекту акта законодавства зібрані та проаналізовані дані з розбивкою за статтю та віком	-
1.5	при підготовці проекту акта законодавства визначені та враховані потреби жінок і чоловіків, хлопчиків та дівчаток	-
1.6	не містить положень прямої або непрямой дискримінації, підбурювання або утиску на основі статі особи або групи осіб	-
1.7	забезпечує збалансовану участь та рівні можливості для жінок і чоловіків різних груп у виборчому процесі, прийнятті рішень на всіх рівнях, представленості у державних органах та органах місцевого самоврядування, політичній чи громадській діяльності	-
1.8	не містить положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок або чоловіків у соціально-економічній сфері, доступі до інфраструктури та послуг, зайнятості, праці та одержанні винагороди за неї, у сфері підприємництва та соціального захисту, громадянства, шлюбу, сімейних відносин, материнства і батьківства, охорони здоров'я тощо	-
1.9	позитивні дії мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної/фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод	-